



**Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper:** Fişne, M. ve Bardakçı, S. (2019). "Taraftarların Bakış Açısıyla Türk Futbolunda Yabancı Oyuncu Sınırlamasına Yönelik Bir Araştırma", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1): 551-575

**Geliş Tarihi / Received Date:** 11.11.2018

**Kabul Tarihi / Accepted Date:** 10.12.2018

#### Araştırma Makalesi

## TARAFTARLARIN BAKIŞ AÇISIYLA TÜRK FUTBOLUNDA YABANCI OYUNCU SINIRLAMASINA YÖNELİK BİR ARAşTIRMA

**Dr. Öğr. Üyesi Mücahit FİŞNE**

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu  
*mfişne@cumhuriyet.edu.tr*  
ORCID ID: 0000-0002-3964-874X

**Dr. Öğr. Üyesi Sait BARDAKÇI**

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi  
*sbardakci@cumhuriyet.edu.tr*  
ORCID ID: 0000-0003-3720-5029

### Öz

Bu araştırmanın amacı, son yıllarda ülkemizde sıklıkla tartişılan ve günümüzde de hala tartişılmakta olan futbolda yabancı oyuncu sınırlamasına yönelik Türk futbol taraftarlarının görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaçla araştırmacılar tarafından hazırlanan ve 23 sorudan oluşan anket formu toplam 1212 taraftara uygulanmış ve araştırmanın verileri elde edilmiştir. Bu şekilde elde edilen taraftar görüşlerinin analizinde istatistiksel yöntem olarak frekans tabloları, çapraz tablolar ve ki-kare bağımsızlık testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre taraftarların %49,5'i Türk futbolunda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına karşı çıkmakta ve yabancı oyuncu sayısının sınırsız olması gerektiğini belirtmektedirler. Diğer taraftan taraftarların %41,5'i yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasını desteklerken, %9'u ise kararsız olduklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasını destekleyen taraftarların en çok önerdiği yabancı oyuncu sayısı sırasıyla 5 ve 6 oyuncu olarak belirlenmiştir. Araştırmada ayrıca yabancı oyuncu sınırlandırmasının çeşitli yönlerden doğuracağı sonuçlara yönelik taraftar görüşlerine de ayrıntılı olarak yer verilmiştir. Ortaya koyduğu bulgularıyla araştırmanın, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması konusuna yönelik Türk futbol kamuoyuna önemli bilgiler sunduğu düşünülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Futbol, Yabancı Oyuncu Sınırlaması, Yabancı Futbolcular, Türk Taraftarlar.

### A RESEARCH ON FOREIGN PLAYER LIMITATION IN THE TURKISH FOOTBALL WITH THE OVERVIEW OF THE FANS

#### Abstract

The aim of this study is to reveal the perspectives of Turkish football fans for the foreign player limitation in football, which is frequently discussed in our country in recent years and is still being debated today. For this purpose, the questionnaire form consisting of 23 questions and prepared by the researchers has been applied to 1212 fans and the research data has been obtained. Frequency tables, cross tables and chi-square independence test were used as statistical methods in the analysis of the views of the fans. According to the findings, 49.5% of the fans oppose the limitation of the number of foreign players in Turkish football and they say that the number of foreign players must be unlimited. On the other hand, 41.5% of the fans supported the limitation of the number of foreign players and 9% stated that they were undecided. Moreover, the number of foreign players most recommended by the fans is























**Tablo 7.** Destekleme Durumunun Lisanslı Spor Yapma Durumuna Göre Dağılımına İlişkin Çapraz Tablo

		Destekleme Durumu			Toplam	$\chi^2$	p
		Evet	Hayır	Kararsızım			
Lisanslı Sporculuk	Evet	197 (%38,1)	294 (%56,9)	26 (%5,0)	517 (%100)	28,509	0,000
	Hayır	300 (%44,1)	299 (%43,9)	82 (%12,0)	681 (%100)		
Toplam		497	593	108	1198		

Tablo 7'deki bulgulara göre lisanslı olarak spor yapanların % 38,1'i, yapmayanların ise % 44,1'i futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasını desteklemektedir. Sınırlandırmaya karşı çıkanların oranı lisanslı olarak spor yapanlarda % 56,9, yapmayanlarda ise % 43,9'dur. Çapraz tabloyla elde edilen bütün bu farklılıklar istatistiki olarak da anlamlıdır ( $\chi^2=28,509$ ;  $p<0,05$ ).

Taraftarların yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına yönelik destekleme-desteklememe durumlarının lisanslı spor yaptıkları branşa göre bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu doğrultuda oluşturulan çapraz tablo ve yapılan ki-kare testi sonucunda elde edilen bulgular Tablo 8'de verilmiştir.

**Tablo 8.** Destekleme Durumunun Spor Yapılan Branşa Göre Dağılımına İlişkin Çapraz Tablo

		Destekleme Durumu			Toplam	$\chi^2$	p
		Evet	Hayır	Kararsızım			
Spor Branşı	Futbol	94 (%33,2)	182 (%64,3)	7 (%2,5)	283 (%100)	16,404	0,000
	Diğer Branş	95 (%43,8)	105 (%48,4)	17 (%7,8)	217 (%100)		
	Toplam	189	287	24	500		

Tablo 8'deki bulgulara göre, lisanslı olarak spor yaptığını belirten 517 taraftarın % 54,7'si futbol branşında % 41,9'u futbol dışındaki branşlarda spor yapmaktadır. Taraftarların %3,2'si ise hangi branşta spor yaptığını belirtmemiştir. Bulgulara göre futbol branşında spor yapanların % 33,2'si, diğer branşlarda spor yapanların ise % 43,8'i futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasını desteklemektedir. Futbol branşında spor yapanlarda sınırlandırmaya karşı çıkanların oranı % 64,3 futbol dışındaki branşlarda spor yapan taraftarlarda ise % 48,4'tür. Çapraz tabloyla elde edilen bütün bu farklılıklar istatistiki olarak da anlamlıdır ( $\chi^2=16,404$ ;  $p<0,05$ ).

Taraftarların yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına yönelik destekleme-desteklememe durumlarının destekledikleri takıma göre bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu doğrultuda elde edilen bulgular Tablo 9'daki gibidir.

**Tablo 9.** Destekleme Durumunun Desteklenen Takıma Göre Dağılımına İlişkin Çapraz Tablo

	Destekleme Durumu			Toplam	$\chi^2$	p
	Evet	Hayır	Kararsızım			
Galatasaray	132 (%33,3)	227 (%57,3)	37 (%9,3)	396 (%100)	48,382	0,000
Fenerbahçe	127 (%42,9)	144 (%48,6)	25 (%8,4)	296 (%100)		
Beşiktaş	81 (%38,4)	118 (%55,9)	12 (%5,7)	211 (%100)		
Anadolu Takımları	135 (%60,5)	72 (%32,3)	16 (%64,6)	223 (%100)		
Toplam	475	561	90	1126		

Tablo 9'daki bulgulara göre Fenerbahçe taraftarlarının % 42,9'u, Beşiktaş taraftarlarının % 38,4'ü, Galatasaray taraftarlarının % 33,3'ü, Anadolu takımlarının ise % 60,5'i futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına destek vermektedir. Sınırlandırmaya karşı olanların oranları incelendiğinde, Galatasaray taraftarlarının % 57,3'ü, Beşiktaş taraftarlarının % 55,9'u, Fenerbahçe taraftarlarının % 48,6'sı, Anadolu takımlarının taraftarlarının ise 32,3'ü sınırlandırmaya karşı olduğunu belirtmektedir. Çapraz tabloyla elde edilen farklılıklar istatistiki olarak da anlamlıdır ( $\chi^2=48,382$ ;  $p<0,05$ ).

Son olarak yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasını destekleyen taraftarlara, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması durumunda kaç oyuncu sınırı olmasını önerdikleri sorulmuştur. Taraftarların önerdikleri yabancı oyuncu sayılarına ait frekans değerleri Tablo 10'daki gibi elde edilmiştir.

**Tablo 10.** Önerilen Yabancı Futbolcu Sayısına İlişkin Frekans Tablosu

Yabancı Oyuncu Sayısının Sınırlandırılması Durumunda Bu Sayının Kaç Olmasını Önerirsiniz?	Frekans	Yüzde
1 Yabancı	3	0,6
2 Yabancı	24	4,5
3 Yabancı	75	14,2
4 Yabancı	73	13,8
5 Yabancı	133	25,2
6 Yabancı	87	16,5
7 Yabancı	34	6,4
8 Yabancı	42	8,0
9 Yabancı	10	1,9
10 Yabancı	23	4,4
11 ve üzeri yabancı	24	4,5
Toplam	528	%100

Tablo 10'da görüldüğü üzere taraftarların dörtte biri (% 25,2) yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması durumunda bu sayının 5 olması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir ve en çok önerilen yabancı oyuncu sayısı bu durumda 5 olarak belirlenmiştir. Taraftarların ikinci olarak en çok önerdiği yabancı oyuncu sayısı ise % 16,5'lik bir oranla 6 yabancı oyuncudur. Bunu

sırasıyla % 14,2'lik bir oranla 3 yabancı oyuncu, % 13,8'lik bir oranla 4 yabancı oyuncu ve % 8'lik bir oranla 8 yabancı oyuncu izlemektedir.

Yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması konusunda milli takım ve kulüplerin başarısı arasındaki ilişkiye dair taraftarlara sorulan bazı sorular ve bu sorulara verilen yanıtlara ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 11'deki gibi elde edilmiştir.

**Tablo 11.** Sınırlandırmanın Başarıya Etkisine İlişkin Frekans Tablosu

Başarı ile ilgili sorular	Yanıtlar	Frekans	Yüzde
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce milli takımın başarısını nasıl etkiler?	Olumlu etkiler	423	%34,9
	Etkilemez	373	%30,8
	Olumsuz etkiler	320	%26,4
	Fikrim yok	95	%7,8
	<b>Toplam</b>	<b>1211</b>	<b>100,0</b>
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce kulüplerimizin Avrupa kupalarındaki başarısını nasıl etkiler?	Olumlu etkiler	229	%18,9
	Etkilemez	187	%15,4
	Olumsuz etkiler	721	%59,5
	Fikrim yok	74	%6,1
	<b>Toplam</b>	<b>1211</b>	<b>100,0</b>
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce taraftarı olduğunuz kulübün ligdeki başarısını nasıl etkiler?	Başarımız artar	276	%22,9
	Değişiklik olmaz	328	%27,2
	Başarımız azalır	502	%41,7
	Fikrim yok	98	%8,1
	<b>Toplam</b>	<b>1204</b>	<b>100,0</b>
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, büyük takımlar ile Anadolu takımları arasındaki kadro kalitesi farkını nasıl etkiler?	Fark açılır	396	%32,8
	Değişiklik olmaz	292	%24,2
	Fark azalır	429	%35,5
	Fikrim yok	91	%7,5
	<b>Toplam</b>	<b>1208</b>	<b>100,0</b>

Tablo 11'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan taraftarların % 34,9'u yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının Türk milli takımının başarısına olumlu yönde katkı yapacağını ifade etmiştir. Yine taraftarların % 59,5'i ise yabancı oyuncu sınırlamasının Türk kulüplerinin Avrupa kupalarındaki başarısını azaltacağını düşünürken, kulüplerinin Türkiye ligindeki başarısını da düşüreceğini düşünenlerin oranı % 41,7'dir. Taraftarların % 35,5'i ise yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, büyük takımlar ile Anadolu takımları arasındaki kadro kalitesi farkını azaltacağını, başka bir ifadeyle, büyük takımlar ve Anadolu takımları arasındaki kadro kalitesinin birbirine yaklaşacağını ifade etmiştir.

Yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasıyla lig ve oyuncu kalitesi arasındaki ilişkiye dair taraftarlara sorulan bazı sorular ve bu sorulara verilen yanıtlara ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 12'deki gibi elde edilmiştir.

**Tablo 12.** Sınırlandırmanın Lig ve Oyuncu Kalitesine Etkisine İlişkin Frekans Tablosu

Lig ve oyuncu kalitesi ile ilgili sorular	Yanıtlar	Frekans	Yüzde
Kaliteli yabancı oyuncularla oynamak, sizce yerli oyuncuların gelişimine katkı sağlıyor mu?	Evet	987	%81,7
	Hayır	144	%11,9
	Fikrim yok	77	%6,4
	<b>Toplam</b>	<b>1208</b>	<b>100,0</b>
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce ligin kalitesini nasıl etkiler?	Kalite artar	275	%22,8
	Etkilemez	176	%14,6
	Kalite azalır	669	%55,4
	Fikrim yok	87	%7,2
	<b>Toplam</b>	<b>1207</b>	<b>100,0</b>
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırsız olması, sizce yerli oyuncuların forma şansını nasıl etkiler?	Artırır	229	%19,0
	Etkilemez	241	%20,0
	Azaltır	679	%56,3
	Fikrim yok	58	%4,8
	<b>Toplam</b>	<b>1207</b>	<b>100,0</b>
Yabancı oyuncuların transferi için bazı kalite kriterleri konulmalı mı? (Örneğin oyuncunun belli sayıda milli maça veya Avrupa kupalarında maça çıkmış olması gibi).	Evet	683	%57,2
	Hayır	404	%33,8
	Fikrim yok	108	%9,0
	<b>Toplam</b>	<b>1195</b>	<b>100,0</b>
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, daha kaliteli yabancı oyuncuların seçilerek transfer edilmesini sağlar mı?	Evet	774	%64,1
	Hayır	314	%26,0
	Fikrim yok	119	%9,9
	<b>Toplam</b>	<b>1207</b>	<b>100,0</b>

Tablo 12'deki bulgulara göre, araştırmaya katılan taraftarların % 81,7 gibi büyük bir çoğunluğuna göre kaliteli yabancı oyuncularla oynamak, yerli oyuncuların gelişimine katkı sağlamaktadır. Taraftarların % 55,4'ü yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının ligin kalitesini de düşüreceğini ifade etmektedir. Taraftarların % 56,3'üne göre ise yabancı oyuncu sayısının sınırsız olması yerli oyuncuların forma bulma şansını azaltmaktadır. Taraftarların % 57,2'si yabancı oyuncuların transferi için oyuncunun belli sayıda milli maça veya Avrupa kupalarında maça çıkmış olması gibi bazı kalite kriterlerinin konulması gerektiğini düşünürken, taraftarların % 64,1'ine göre yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, daha kaliteli yabancı oyuncuların seçilerek transfer edilmesine de imkân sağlayacaktır.

Yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının Türk futbol ekonomisi üzerindeki yansımalarına ilişkin taraftarlara sorulan bazı sorular ve bu sorulara verilen yanıtlara ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 13'teki gibi elde edilmiştir.

Tablo 13'teki bulgulara göre, taraftarların % 65,5'i yabancı oyuncu sayısının sınırsız olmasının kulüplerin yabancı oyuncu transfer harcamalarında savurganlığa yol açtığını ifade etmektedir. Araştırmaya katılan taraftarların % 55,7'sine göre ise yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, yerli oyuncuların bonservis ve kazanılan ücret gibi maliyetlerini yükseltmektedir. Taraftarların % 44,1'i yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, kulüplerin reklam, forma satışı, bilet satışı, sponsorluk, Avrupa Kupası gelirleri gibi gelirlerini azaltacağını

düşünürken, % 54,1'i sadece mali açıdan gerekli kriterleri sağlayan kulüplerin yabancı oyuncu transferine yapabilmesi görüşüne destek vermemektedir.

**Tablo 13.** Sınırlandırmanın Türk Futbol Ekonomisine Etkisine İlişkin Frekans Tablosu

Ekonomik durumla ilgili sorular	Yanıtlar	Frekans	Yüzde
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırsız olması, sizce kulüplerin yabancı oyuncu transfer harcamalarında savurganlığa yol açıyor mu?	Evet	788	%65,5
	Hayır	297	%24,7
	Fikrim yok	118	%9,8
	<b>Toplam</b>	<b>1203</b>	<b>100,0</b>
	Artırır	672	%55,7
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, yerli oyuncuların maliyetlerini (bonservis maliyeti, kazanılan ücret, vb.) nasıl etkiler?	Etkilemez	159	%13,2
	Azaltır	297	%24,6
	Fikrim yok	78	%6,5
	<b>Toplam</b>	<b>1206</b>	<b>100,0</b>
	Artırır	344	%28,7
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, kulübünüzün elde edebileceği gelirleri (Reklam, forma satışı, bilet satışı, sponsorluk, Avrupa Kupası gelirleri, vb.) nasıl etkiler?	Etkilemez	219	%18,3
	Azaltır	528	%44,1
	Fikrim yok	107	%8,9
	<b>Toplam</b>	<b>1198</b>	<b>100,0</b>
	Artırır	344	%28,7
“Sadece mali açıdan gerekli kriterleri sağlayan kulüplerin yabancı oyuncu transferine izin verilmeli” görüşüne katılıyor musunuz?	Katılıyorum	440	%36,7
	Katılmıyorum	649	%54,1
	Fikrim yok	110	%9,2
	<b>Toplam</b>	<b>1199</b>	<b>100,0</b>
	Artırır	344	%28,7

Yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasıyla Türkiye ve Türk futbolunun imajı arasındaki ilişkiye dair taraftarlara sorulan bazı sorular ve bu sorulara verilen yanıtlara ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 14’teki gibi elde edilmiştir.

**Tablo 14.** Sınırlandırmanın Ülke İmajına Etkisine İlişkin Frekans Tablosu

Ülke imajı ile ilgili sorular	Yanıtlar	Frekans	Yüzde
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, Türk futbolunun dünyaya kapalı hale gelmesine neden olur mu?	Evet	518	%43,1
	Hayır	558	%46,5
	Fikrim yok	125	%10,4
	<b>Toplam</b>	<b>1201</b>	<b>100,0</b>
	Artırır	89	%7,4
Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması ile çok sayıda yabancı oyuncunun ligimize gelemeyecek olması, ülkemizin tanınırlığını ve bilinirliğini nasıl etkiler?	Etkilemez	336	%28,0
	Azaltır	694	%57,9
	Fikrim yok	80	%6,7
	<b>Toplam</b>	<b>1199</b>	<b>100,0</b>
	Artırır	344	%28,7

Tablo 14’e göre, taraftarların % 46,5’i yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, Türk futbolunu dünyaya kapalı hale getireceği düşüncesine katılmamaktadır. Taraftarların % 57,9’u ise yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması ile çok sayıda yabancı oyuncunun Türkiye ligine gelemeyecek olmasının Türkiye’nin tanınırlığına ve bilinirliğine olumsuz etki yapacağını düşünmektedir.



## 5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulgularına göre taraftarların % 49,5'i yani yaklaşık olarak yarısı futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına karşı çıkmakta ve sınırlandırmayı yanlış bulmaktadır. Sınlandırmayı destekleyenlerin oranı ise % 41,5'tir. Bu bulguya göre, taraftarların yaklaşık yarısının yabancı oyuncularla ilgili olumlu yönlere önem verdiği ve bu yüzden sınırlandırmaya karşı oldukları, taraftarların yarıya yakın bir diğer kısmının ise yabancı oyuncu sayısının sınırsız olmasının olumsuz yönlerini dikkate aldığı ve bundan dolayı sınırlandırılmasını istedikleri söylenebilir.

Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına bakış açısında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemekle birlikte, kadın taraftarların % 52,8'i, erkek taraftarların ise % 46,4'ü sınırlandırmaya karşı çıkmaktadır. Erkek ve kadın taraftarlar da yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması konusunda yaklaşık olarak ikiye bölünmüş durumdadır.

Yaşa göre yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına bakış açısı incelendiğinde; genç yaşta taraftarlarda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına karşı çıkma oranının en yüksek olduğu, orta ve ileri yaş taraftarlarda ise sınırlandırmaya desteğin daha fazla olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre, genç taraftarların, orta ve ileri yaşta taraftarlara göre futbolda önceliklerinin biraz daha farklı olduğu, yabancı oyuncu sayısının olumsuz yönlerine çok dikkat etmedikleri ve bu yüzden takımlarda daha fazla yabancı oyuncunun yer almasını destekledikleri söylenebilir. Orta ve ileri yaş taraftarların ise genç taraftarlara göre yaşları itibarıyla biraz daha tecrübeli oldukları, yabancı oyuncu sayısının sınırsız olmasının sebep olabileceği olumsuzlukları da dikkate aldıkları ve bu yüzden sınırlandırmaya destek verdikleri düşünülebilir.

Bulgulara göre, lisanslı olarak spor yapan taraftarlar yapmayan taraftarlara göre yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına daha çok karşı çıkmaktadır. Yine bulgulara göre, futbol branşında spor yapan taraftarlar futbol dışındaki branşlarda spor yapan taraftarlara göre yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına daha çok karşı çıkmaktadır. Lisanslı olarak spor yapan taraftarların yapmayan taraftarlara göre sporun içinde daha çok yer almalarından dolayı, futbol oynayan taraftarların ise oynamayan taraftarlara göre futbolun içinde daha çok yer almalarından dolayı konuyla ilgili bilgilerinin daha fazla olabileceği, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının olumlu veya olumsuz yönlerine daha çok hâkim olabilecekleri, bundan dolayı yabancı oyuncuların sağladıkları katkıları daha fazla önemsedikleri ve yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına daha fazla karşı çıktıkları düşünülebilir.

Araştırmanın bulgularına göre, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının %60,5 gibi yüksek bir oranla Anadolu takımlarının taraftarlarınca desteklendiği görülmektedir. Sınlandırmaya karşı gelme oranları incelendiğinde ise, en yüksek oranda sırasıyla

Galatasaray taraftarları, Beşiktaş taraftarları ve Fenerbahçe taraftarları yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına karşı çıkmaktadır. Sınırlandırmanın daha çok Anadolu takımlarının taraftarlarınca desteklenmesinin sebebi, bu takımların büyük takımlara göre ekonomik güç olarak daha geride olmaları, büyük takımların yapabildiği pahalı ama kaliteli yabancı oyuncu transferlerini yapamamaları bu yüzden de rekabet edemediklerini düşünmeleri, sınırlandırma yapılacak olursa büyük takımların lehine fark yaratan yabancı oyuncu sayısının azalacağını ve biraz daha eşit şartlarda rekabet etme şansını yakalayacaklarını düşünmeleri olabilir. Bu durumun yaşanmasını istemeyen ve farkı korumak isteyen büyük takım taraftarlarının ise, yabancı oyuncuların sağladığı kazanımları devam ettirebilmek için bu uygulamaya daha fazla karşı çıktıkları düşünülebilir.

Araştırmanın önemli bir bulgusuna göre yabancı oyuncu sayısının sınırlanması için uygulanabilecek ilk iki sayı taraftarlar tarafından sırasıyla 5 ve 6 olarak önerilmektedir. Futbolda takımların sahaya 11 oyuncu ile çıktığı düşünüldüğünde, aslında 5 ve 6 sayısının psikolojik olarak önemli bir eşikte ayrıştığı da düşünülebilir. Takımda yer alacak yabancı oyuncu sayısı 5 olduğunda ilk 11 de takımın çoğunluğu 6 oyuncu ile yerli oyunculardan oluşacaktır. Ancak yabancı sayısı 6 oyuncu olursa takımın çoğunluğu yabancı oyunculardan oluşacaktır. Taraftarların görüşüne göre ilk sırada 5 ve 6 sayısının çıkmasının, takımın çoğunluğunun yerli olmasını isteyenlerle çoğunluğun yabancı oyuncudan oluşmasını isteyenlerin bu ayrımından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan taraftarların % 34,9'u yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının Türk milli takımının başarısına olumlu yönde katkı yapacağını düşünmektedir. Bunun sebebinin, yabancı oyuncu sayısının sınırlanması durumunda, Türk oyuncuların takımlarında daha fazla oynama şansı bulabileceği, bu durumda daha fazla gelişecekleri ve bunun da milli takım başarısına olumlu yansıyacağı düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir. Çünkü yine bu araştırmanın bulgularına göre taraftarların % 56,3'ü yabancı oyuncu sayısının sınırsız olmasının yerli oyuncuların takımlarında forma bulma şansını azalttığını düşünmektedir. Doğan, Doğan ve Serbest (2004) tarafından yapılan bir araştırmaya göre Türk futbolcuların % 49'u, Yüce, Katırcı ve Kuzu (2017) tarafından yapılan araştırmada da Türk futbolcuların % 62,8'i yabancı oyuncu sayısının fazla olmasının Türk oyuncuların önünü kapattığını ve Türk futbolcuların daha az forma şansı bulmalarına neden olduğunu düşünmektedir.

Diğer taraftan taraftarların % 30,8'i sınırlandırmanın milli takım başarısını etkilemeyeceğini, % 26,4'ü ise olumsuz etkileyeceğini ifade etmektedir. Yani taraftarların en az % 57,2'lik çoğunluğu, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının milli takım başarısına

olumlu katkı yapacağı düşüncesine katılmamaktadır. Bu düşüncenin sebebinin ise yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması durumunda her ne kadar yerli oyuncular daha fazla oynama şansı bulacak olsalar da, kaliteli yabancıların yerli oyuncular için rekabet oluşturma, rol model olma, öğrenmelerine ve gelişimlerine katkıda bulunma gibi faydalarının da sınırlamayla birlikte azalabileceği, bu durumun da yerli oyuncuların kalitesinde azalmaya yol açabileceği düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir. Çünkü yine bu araştırmaya katılan taraftarların % 81,7 gibi büyük bir çoğunluğu, kaliteli yabancı oyuncularla oynamanın, yerli oyuncuların gelişimine katkı sağladığını düşünmektedir.

Taraftarların % 59,5 gibi bir çoğunluğu yabancı oyuncu sınırlamasının Türk kulüplerinin Avrupa kupalarındaki başarısını azaltacağını düşünmektedir. Bu düşüncenin, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının takımların kadro kalitelerini olumsuz etkileyeceği ve Avrupa kupalarındaki rakiplere karşı rekabet gücünü ve başarı şansını azaltacağı düşüncesinden kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir.

Yabancı oyuncu sınırlamasının kulüplerinin Türkiye ligindeki başarısını da düşüreceğini düşünenlerin oranı ise % 41,7'dir. Taraftarların kulüplerinin ligdeki başarısının azalacağını düşünmelerinin sebebi olarak ise, yine takımların kadro kalitelerinin olumsuz etkileneceği, bunun da takımlarının oyun kalitesini ve başarısını düşüreceği düşüncesi söylenebilir.

Taraftarların % 35,5'i yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, büyük takımlar ile Anadolu takımları arasındaki kadro kalitesi farkını azaltacağını, başka bir ifadeyle, büyük takımlar ve Anadolu takımları arasındaki kadro kalitesinin birbirine yaklaşacağını ifade etmiştir. Bu düşüncenin arkasında, büyük takımların Anadolu takımları ile arasındaki kadro kalitesi farkını oluşturan sebeplerin en önemlilerinden birinin maddi güç nedeniyle yapılan daha iyi yabancı oyuncu transferleri olduğu, bu farkı yaratan yabancı oyuncuların transferinin sınırlandırılması durumunda büyük takımların kadro kalitesinin Anadolu takımlarının kalitesine doğru azalacağı, bu yüzden de takımların kalitelerinin bir birine yaklaşacağı fikrinin olabileceği düşünülmektedir. Ancak taraftarların % 32,8 gibi bir oranı ise yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, büyük takımlar ile Anadolu takımları arasındaki kadro kalitesi farkını açacağını düşünmektedir. Bu düşüncenin sebebi şu şekilde yorumlanabilir: Büyük takımlarla Anadolu takımları arasındaki ekonomik güç farkı nedeniyle, yerli oyuncuların en iyilerinin büyük takımlar tarafından transfer edildiği, Anadolu takımlarının yetenekli yerli oyuncularını elinde tutamadığı dolayısıyla büyük takımların zaten en iyi yerli oyunculara sahip olmasından dolayı kadro kalitelerinin de daha iyi olduğu söylenebilir. Anadolu takımları büyük takımlarla arasındaki kadro kalitesi farkını, iyi araştırmalar sonucu keşfettikleri ucuz ama kaliteli yabancı oyuncuları transfer edebilme becerileri sayesinde kapatabilmektedir.

Yabancı oyuncu sayısının sınırlanması durumunda Anadolu takımları kadro kalitesi anlamında büyük takımlara yaklaşma şansını kaybedecek ve fark daha da açılacaktır.

Taraftarların % 55,4'ü yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının ligin kalitesini de düşüreceğini ifade etmektedir. Bu görüşe göre; taraftarların, yabancı oyuncuların hem yerli oyuncuların gelişimindeki katkılarının hem de takımların kalitesindeki paylarının azalacağını, bundan dolayı ligin oyun ve seyir kalitesinde de azalma meydana geleceğini düşündükleri söylenebilir.

Taraftarların % 57,2'si yabancı oyuncuların transferi için oyuncunun belli sayıda milli maça veya Avrupa kupalarında maça çıkmış olması gibi bazı kalite kriterlerinin konulması gerektiği görüşüne katılmaktadır. Yüce, Katırcı ve Kuzu (2017) tarafından yapılan araştırmada da, Türk futbolcuların %23'ü yabancı oyuncu transferinde milli takımda oynama sayısı, % 18'i yaş ve % 11'i de oyuncunun son oynadığı kulüple ilgili bazı kalite kriterleri kullanılması gerektiği görüşünü ifade etmektedir. Bu görüşe göre yabancı oyuncular için kriter konulması, daha kaliteli yabancı oyuncuların transfer edilmesini sağlayacak, dolayısıyla da yabancı oyuncuların transferinden sağlanan yararlar en üst noktaya çıkarılabilecektir.

Taraftarların % 64,1'i yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, daha kaliteli yabancı oyuncuların seçilerek transfer edilmesine imkân sağlayabileceği düşüncesine de katılmaktadır. Bu görüşe göre, yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, takımların transfer politikalarında seçici davranmasını sağlayacak, kontenjanın sınırlı olmasından dolayı en iyi alternatiflerin tercih edilmesini zorunlu hale getirebilecektir.

Araştırmanın, yabancı oyuncu sınırlamasının Türk futboluna ekonomik yönden etkisi ile ilgili bulgularına göre, taraftarların % 65,5'i yabancı oyuncu sayısının sınırsız olmasının kulüplerin yabancı oyuncu transfer harcamalarında savurganlığa yol açtığını ifade etmektedir. Yüce, Katırcı ve Kuzu (2017) tarafından yapılan araştırmada da, Türk futbolcuların % 64,1'ine göre yabancı oyuncu sayısının fazla olması kulüplerin kaynaklarını verimsiz kullanmasına, % 64,5'ine göre yabancı oyuncu sayısının fazla olması kulüplerin fazla para harcamasına ve yine % 62,5'ine göre yabancı oyuncu sayısının fazla olması kulüplerde ekonomik sorunlar oluşmasına yol açmaktadır. Yani kulüpler yabancı transferinde özenli davranmamakta, kaliteli yabancıların yanı sıra çok sayıda kalitesiz yabancılar da transfer edilebilmekte, hatta bazen yabancı oyuncuların bazıları forma şansı bulamadan ve hiçbir katkı sağlayamadan ülkelerine dönmektedir. Bu durum kulüplerin ekonomilerine de çok büyük zararlar vermektedir. Ancak araştırmaya katılan taraftarların % 55,7'si yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, diğer taraftan yerli oyuncuların bonservis ve kazanılan ücret gibi maliyetlerini de yükselteceğini düşünmektedir. Bu görüşe göre, yabancı oyuncu sayısının

sınırlandırılması durumunda takımlar eksikliklerini kapatabilmek için yerli oyuncularını transfer etmek zorunda kalacaktır. Bu durumda yerli oyuncular alternatifsiz kalmakta, onlara olan talep yükselmekte ve dolayısıyla oyuncuların bonservis maliyeti ve kazanılan ücret gibi maliyetleri de gereksiz yere artabilmektedir.

Taraftarların % 44,1'ine göre yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, kulüplerin reklam, forma satışı, bilet satışı, sponsorluk, Avrupa Kupası gelirleri gibi gelirlerini azaltacağını düşünmektedir. Bu düşüncenin sebebinin, taraftarların yabancı oyunculara gösterdikleri sevgi nedeniyle kazanılan reklam ve forma satışı gelirlerinin azalacağı; takım kalitesi ve ligin kalitesinde yaşanacak azalmadan dolayı seyir zevkinin azalacağı ve bunlar dolayısıyla bilet satışının ve firmaların lige ve takımlara sağlayacağı sponsorluk gelirlerinin düşeceği; daha az yabancı oyuncunun gelmesinin takımların kadro kalitesini zayıflatmasından dolayı da takımların Avrupa kupalarındaki rekabet gücünün ve başarı şansının düşeceği dolayısıyla da başarı sonucu elde edilen Avrupa Kupası gelirlerinin de azalacağı düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Taraftarların % 54,1'i sadece mali açıdan gerekli kriterleri sağlayan kulüplerin yabancı oyuncu transferine izin verilmeli görüşüne karşı çıkmaktadır. Bu karşı çıkmaya sebep olarak, sadece maddi kriterleri sağlayan takımların yabancı oyuncu transferi yapabilmesi durumunda bu takımların yabancı oyunculardan sağlayacağı yararlar dolayısıyla, yabancı transferi yapamayan takımlarla aralarındaki farkın sürekli açılacağı, diğer takımların rekabet şansının giderek zayıflayacağı düşüncesi gösterilebilir.

Araştırmanın, yabancı oyuncu sınırlamasının ülke imajı ve bilinirliğine etkisi ile ilgili bulgularına göre, taraftarların % 46,5'i yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının, Türk futbolunu dünyaya kapalı hale getireceği düşüncesine katılmamaktadır. Ancak taraftarların % 57,9'u yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasının çok sayıda yabancı oyuncunun Türkiye ligine gelemeyecek olmasından dolayı Türkiye'nin tanınırlığına ve bilinirliğine olumsuz etki yapacağını düşünmektedir. Yüce, Katırcı ve Kuzu (2017) tarafından yapılan araştırmada da, Türk futbolcuların % 51,8'i yabancı oyuncu sayısının fazla olmasının Türk takımlarının tanınırlığını olumlu yönde etkilediğini ifade etmektedir. Bilindiği gibi futbol çok geniş kitlelere yayılmış, neredeyse tüm dünyada bilinen, sevilen ve oynanan bir oyundur. Yabancı ülkelerde futbol oynayan oyuncular, kendi ülkelerindeki taraftarlar ve basın mensupları tarafından da sürekli takip edilebilmektedir. Bu yüzden daha az yabancı oyuncunun Türkiye'ye gelmesi, hem Türkiye'nin hem de Türk futbolunun diğer ülkelerdeki taraftarlar ve basın mensupları tarafından takip edilme oranını düşürebilecek, dolayısıyla da tanınırlığını ve bilinirliğini olumsuz etkileyebilecektir.

Konuyla ilgili taraftar görüşlerini incelemek için gerçekleştirilen bu çalışma sonucunda, taraftarların en az yarısının futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasına karşı olduğu görülmektedir. Sınırlamaya karşı olan taraftarlar, sınırlandırmanın ligin kalitesini düşüreceği, Türk kulüplerinin Avrupa kupalarındaki başarısını ve elde edecekleri gelirleri azaltacağı, yerli oyuncuların maliyetlerinde gereksiz yükselme yaşanacağı, yabancı oyuncuların yerli oyuncuların gelişiminde oynadıkları önemli rolü kaybedecekleri ve Türk futbolunun tanınırlığına ve bilinirliğine olumsuz etkileri olacağı gibi endişelerle sınırlandırmaya karşı çıkmaktadır. Sınırlamaya destek olan taraftarlar ise, fazla yabancı olmasının Türk futbolcuların oynama şansını azaltması, bunun milli takıma olumsuz yansması ve kulüplerin transferde savurgan davranması nedeniyle ekonomilerinde büyük sorunlara yol açması gibi nedenlerle sınırlandırmayı istemektedir. Her iki görüşü destekleyenlerin de haklı endişeler taşıdıkları dikkate alınmalıdır.

Görüldüğü gibi Türk futbolunda yabancı oyuncu sınırlaması, çok uzun süredir farklı şekillerde uygulanmaktadır. Sınırlamanın şekli ve uygulaması hakkında süregelen değişiklikler ve yaşanan tartışmalar da hâlihazırda kamuoyunun tüm kesimlerinde devam etmektedir. 2019-2020 futbol sezonu öncesinde de yeniden ele alınması ve güncellenmesi beklenen yabancı oyuncu sınırlaması kuralıyla ilgili olarak, futbolun en önemli paydaşlarından biri olan taraftarların görüşlerinin dikkate alınması, Türk futbolunu ileri taşıyacak sağlıklı adımlar atılmasına ve uzun dönemli yararlar kazanılmasına imkân sağlayacaktır. Bu yüzden daha fazla sayıda ve çeşitli taraftar kitlelerine ulaşılarak, konuyu farklı yönleriyle daha detaylı inceleyebilecek yeni çalışmalar gerçekleştirilebilir.

## KAYNAKÇA

- Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Merkez Danışma Kurulu Kararları, 1942-2010 [http://sgm.gsb.gov.tr/Public/Edit/images/SGM/dokumanlar/MDKK\\_1942\\_0953.pdf](http://sgm.gsb.gov.tr/Public/Edit/images/SGM/dokumanlar/MDKK_1942_0953.pdf) Erişim Tarihi: 10 Eylül 2018.
- Devecioğlu, S. (2008). Türkiye’de Futbolun Kurumlaşması. Gazi Üniversitesi, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, 26 Kış-Bahar, 373-396.
- Doğan, M., Doğan, A., ve Serbest, M. (2004). Profesyonel Türk Futbolcuların Türkiye 1. Süper Liginde Oynayan Yabancı Uyrıklı Futbolcularla İlgili Düşünceleri Üzerine Bir Çalışma. Atatürk Üniversitesi BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 6(1), 30-39.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2014). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- İmamoğlu, A. F., Karaoğlu, E. ve Erturan, E. E. (2007). Türkiye’de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 12(3), 35-61.
- Karasar, N. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler. 18. Baskı. Ankara: Nobel Yay.
- Profesyonel Futbol Yönetmeliği (1962), T. C. Resmi Gazete, 11193, 29 Ağustos 1962.
- Türkiye Futbol Federasyonu, 2005-2006 Sezonu Sezonu Süper Lig Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0002005/SuperLig/Super-Lig-Statüsü.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- Türkiye Futbol Federasyonu, 2008-2009 Sezonu Türkcell Süper Ligi Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0002008/SuperLig/Turkcell-Super-Ligi-Statüsü.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- Türkiye Futbol Federasyonu, 2010-2011 Sezonu Süper Lig Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0002010/SuperLig/Super-Lig-Statüsü.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.

- Türkiye Futbol Federasyonu, 2011-2012 Sezonu Süper Lig Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0002012/Ligler/SuperLig/2011.10.26-Spor-Toto-Super-Lig-Statusu.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- Türkiye Futbol Federasyonu, 2013-2014 Sezonu Spor Toto Süper Lig Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/0000014/TFF/STATULER/2013-14-Sezonu-Super-Lig-Statusu.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- Türkiye Futbol Federasyonu, 2014-2015 Süper Lig Süleyman Seba Sezonu Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Auto/c9dbcee91cc04122971eed20e100d35e.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- Türkiye Futbol Federasyonu, 2015-2016 Süper Lig Hasan Doğan Sezonu Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/00000016/Ligler/Statuler/2015-2016-Sezonu-SporTotoSuperLig-Statusu.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- Türkiye Futbol Federasyonu, 2017-2018 Süper Lig İlhan Cavcav Sezonu Müsabakaları Statüsü, <http://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/STATULER/2017-2018/2017-2018-Super-Lig-Statusu.pdf> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- Yıldırım, E. (2008). Profesyonel Ligdeki Yabancı Futbolcuların, Türkiye’de Futbol Oynamalarına İlişkin, Ekonomik, Sosyal Ve Kültürel Açından Görüşleri ve Yerli Futbolcuların Yabancı Futbolculara Bakış Açıları. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enst., Bed.Eğit. ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Yüce, A. (2013). Türkiye Profesyonel Futbol Liglerinde Futbol Oynayan Yabancı Futbolcu Sayısının Spor Kamuoyu Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Yüce, A., Katırcı, H., ve Kuzu, C. (2017). Türk Futbolunda Yabancı Futbolcu Sınırlaması ve Türk Futbolcuların Görüşleri. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 12(2), 24-39. <http://arsiv.ntv.com.tr/news/123138.asp#BODY> Erişim Tarihi: 15 Ekim 2018.
- <https://www.cnnturk.com/spor/futbol/yabanci-kurali-10-yilda-8-kez-degisti?page=1> Erişim Tarihi: 11 Eylül 2018.
- <https://www.fanatik.com.tr/ertugrul-saglam-yabanci-sayisi-degil-altyapi-2009769> Erişim Tarihi: 15 Ekim 2018.
- <https://www.haberturk.com/yabanci-kurali-2019-20-den-itibaren-once-8-e-sonra-kademeli-olarak-5-e-dusecek-1634859-spor#> Erişim Tarihi: 14 Eylül 2018.
- <http://www.hurriyet.com.tr/sporarena/fatih-terimden-yabanci-kurali-yorumu-sikildim-artik-bu-isten-40949827> Erişim Tarihi: 12 Eylül 2018.
- <http://www.milliyet.com.tr/durust-yabanci-oyuncu-kurali-sene-2737489-skorerhaber> Erişim Tarihi: 16 Ekim 2018.
- <http://www.pfd.org.tr/news/view/zaten-yabanciyiz/533> Erişim Tarihi: 15 Ekim 2018.
- <https://www.sabah.com.tr/spor/futbol/2018/04/18/samet-aybaba-yabanci-oyuncu-serbest-olmalı> Erişim Tarihi: 15 Eylül 2018.
- <http://www.tff.org/default.aspx?pageID=293> 15 Ekim 2018.
- <https://www.trtspor.com.tr/haber/futbol/spor-toto-super-lig/senol-gunes-yabanci-sayisinin-fazla-oldugunu-dusunuyorum-167816.html> Erişim Tarihi: 15 Ekim 2018.

**EK-1****KİŞİSEL BİLGİ FORMU**

**Cinsiyet** :      Bay      Bayan

**Yaş** :     .....

**Eğitim** :      İlköğretim      Lise      Üniversite      Lisansüstü  
 Diğer.....

**Herhangi bir branşta lisanslı olarak spor yaptınız mı?**

Evet     Branş: .....

Hayır

**Türkiye'de taraftarı olduğunuz futbol kulübü hangisi? .....**

**FUTBOLDA YABANCI OYUNCU SAYISI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİZ**

**1. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce milli takımın başarısını nasıl etkiler?**

Olumlu etkiler      Etkilemez      Olumsuz etkiler      Fikrim yok

**2. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce kulüplerimizin Avrupa kupalarındaki başarısını nasıl etkiler?**

Olumlu etkiler      Etkilemez      Olumsuz etkiler      Fikrim yok

**3. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, büyük takımlar ile Anadolu takımları arasındaki kadro kalitesi farkını nasıl etkiler?**

Aradaki fark açılır      Değişiklik olmaz      Aradaki fark azalır      Fikrim yok

**4. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce taraftarı olduğunuz kulübün ligdeki başarısını nasıl etkiler?**

Başarımız artar      Değişiklik olmaz      Başarımız azalır      Fikrim yok

**5. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, sizce ligin kalitesini nasıl etkiler?**

Ligin kalitesi artar      Değişiklik olmaz      Ligin kalitesi azalır      Fikrim yok

**6. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırsız olması, sizce yerli oyuncuların forma şansını nasıl etkiler?**

Artırır      Etkilemez      Azaltır      Fikrim yok

**7. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, daha kaliteli yabancı oyuncuların seçilerek transfer edilmesini sağlar mı?**

Evet      Hayır      Fikrim yok

**8. Kaliteli yabancı oyuncularla oynamak, sizce yerli oyuncuların gelişimine katkı sağlıyor mu?**

Evet      Hayır      Fikrim yok



**9. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, yerli oyuncuların maliyetlerini (bonservis maliyeti, kazanılan ücret, vb.) nasıl etkiler?**

- Artırır  Değişiklik olmaz  Azaltır  Fikrim yok

**10. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırsız olması, sizce kulüplerin yabancı oyuncu transfer harcamalarında savurganlığa yol açıyor mu?**

- Evet  Hayır  Fikrim yok

**11. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, kulübünüzün elde edebileceği gelirleri (Reklam, forma satışı, bilet satışı, sponsorluk, Avrupa Kupası gelirleri, vb.) nasıl etkiler?**

- Artırır  Değişiklik olmaz  Azaltır  Fikrim yok

**12. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, Türk futbolunun dünyaya kapalı hale gelmesine neden olur mu?**

- Evet  Hayır  Fikrim yok

**13. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması ile çok sayıda yabancı oyuncunun ligimize gelemeyecek olması, ülkemizin tanınırlığını ve bilinirliğini nasıl etkiler?**

- Artırır  Değişiklik olmaz  Azaltır  Fikrim yok

**14. Yabancı oyuncuların transferi için bazı kalite kriterleri konulmalı mı? (Örneğin oyuncunun belli sayıda milli maça veya Avrupa kupalarında maça çıkmış olması gibi).**

- Evet konulmalı  Hayır, gerek yok  Fikrim yok

**15. “Sadece mali açıdan gerekli kriterleri sağlayan kulüplerin yabancı oyuncu transferine izin verilmeli” görüşüne katılıyor musunuz?**

- Katılıyorum  Katılmıyorum  Fikrim yok

**16. Futbolda yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılmasını destekliyor musunuz?**

- Evet  Hayır  Fikrim yok

**17. Futbolda yabancı oyuncu sayısı ile ilgili sizce aşağıdakilerden hangisi en uygundur?**

- Sınırsız olmalı  
 ..... tane yabancı oyuncu ile sınırlandırılmalı  
 Tamamen yasaklanmalı  
 Diğer .....

**18. Ekleme istediğiniz bir şey varsa lütfen buraya yazınız.**